

LAUSUNTO

Valtiovarainministeriö
Kunta- ja aluehallinto-osasto
PL 28
00023 Valtioneuvosto

Lausunto valtiovarainministeriön lausuntopyyntöön liittyen oikaisuvaatimukseen valtiovarainministeriön päätöksestä VN/35660/2023

Lausuntona valtiovarainministeriön esittämiin kysymyksiin Orimattilan kaupunki lausuu seuraavaa

1) perusteista, joilla kuntayhtymä on kirjannut 20 miljoonan euron pakollisen varauksen

Orimattilan kaupunki katsoo, että Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä on lainvastaisesti tehnyt esteellisenä toimijana palkkaharmonisaatiota koskevan palkkavarauksen Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän tilinpäätökseen vuodelta 2022. Orimattilan kaupunki on kaikissa yhteyksissä kiistänyt hyvinvointialueen esittämät perusteet palkkavaraukskirjauksen osalta.

Orimattilan kaupunki on eri yhteyksissä käydyissä keskusteluissa hyvinvointialueen edustajien kanssa kiistänyt palkkavarauksen kirjaamisen perusteet Lain sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön toimeenpanosta (616/2021), liikkeenluovutuslain, työsopimuslain ja viranhaltijoista annetun lain vastaisena. Palkkasaatavaa ei voida katsoa erääntyneeksi eikä tältä osin ole perusteita kirjata sitä varauksiin. Orimattilan kaupungin näkemyksen mukaan Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymällä ei ollut 31.12.2022 tuomioistuimen päätöstä tai sitovaa sopimusta, johon takautuvien kustannusten maksaminen perustuisi.

Se, että Päijät-Hämeen Hyvinvointialue on tästä huolimatta tehnyt kirjauksen tilinpäätökseen, voidaan pitää Hyvinvointialueen oman edun tavoitteluna, tietoisena päätöksenä vaikuttaa omien valtionosuksiensa määrää lisäten ja kuntien valtionosuutta vähentäen. Varausta koskevan päätöksen tehneen Päijät-Hämeen hyvinvointialueen voidaan katsoa olleen esteellinen varauspäätöksen tekemiseen, koska kirjauksesta on ollut suoraan organisaatiolle odotettavissa merkittävää etua. Päätöksentekijän puolueettomuus on oikeuskäytännön ja oikeusturvan näkökulmasta keskeisiä oikeusperiaatteita, joita tullee noudattaa myös kuntiin vaikuttavissa päätöksissä.

Kaupunki ei voi hyväksyä palkkaharmonisointiin liittyvää kirjausta, koska hyvinvointikuntayhtymän tilinpäätöstä tehtäessä sopimuksen kautta syntyneitä velvoitteita ei ole ollut eikä kaupunki ole osallistunut sellaisen päätöksen tekemiseen, missä asiasta sovittaisiin muulla tavoin. Vuoden 2023 asetuksella ei voida säätää jälkikäteen kuntia velvoittavaa lainsäädäntöä oikeusperiaatteiden vastaisesti.

LAUSUNTO

2) kuntayhtymän varauksen perusteena olevien kustannusten todellisesta määrästä tämänhetkisen tiedon tai arvion mukaan (liitteeksi mahdollinen sovitteluratkaisu tai muu selvitys)

Orimattilan kaupunki ei ole ollut osallisena tämän asiakokonaisuuden valmistelussa tai päätöksenteossa. Orimattilan kaupungilla ei ole tiedossaan perustelaskelmia varauksen tai sopimuksen osalta. Päijät-Hämeen Hyvinvointialue ei ole toimittanut Orimattilan kaupungille sopimusta, joka osoittaisi palkkaharmonisoinnin toteutunutta määrää.

Kaupunki on saanut vuonna 2023 luonnoslaskelman, jonka mukaan:

- palkkakustannus Hyvinvointialueelle on
2020: 4 994 343 euroa,
2021: 8 856 872 euroa ja
2022: 6 818 683 euroa
- palkkakustannus kohdennettuna Orimattilan kaupungille luonnoslaskelmassa on:
2020: 407 976 euroa
2021: 700 865 euroa ja
2022: 548 057 euroa.

Orimattilan kaupunki ei ole tietoinen luonnoslaskelman oikeellisuudesta tai em. ilmaistujen kuntakohtaisten laskelmien tai kohdennusten perusteista. Kaupungille ei myöskään ole esitetty yksityiskohtaisia laskelmia tai tositteita luonnoslaskelman perusteista eikä kaupungilla ole tietoa lopullisesta sovintosopimuksesta, mikä on tehty liikkeenluovutuksen jälkeen.

3) syistä, jotka ovat johtaneet mahdolliseen palkkaharmonisaatiosta tehdyn varauksen ja toteuman erotukseen

Orimattilan kaupungilla ei ole tähän lausuttavaa, koska kaupunki ei ole tietoinen kyseisestä asiasta.

4) siitä, minä vuonna tehtyä työtä palkkaharmonisaatiokustannus koskee (suoriteperuste) ja voidaanko uuden tiedon valossa todeta korvauksen jaksottuvan suoriteperusteella useammalle vuodelle

Orimattilan kaupunki kiistää kohdassa 1 esitetyn perustein palkkaharmonisaatiovarauksen juridisen perusteen. Kaupunki on osallistunut palkkaharmonisaatiokustannuksiin sosiaali- ja terveystalvelujen tilaajana 1.1.2019 toteutuksessa olleen palkkaharmonisointiohjelman mukaisesti vuoteen 2023 saakka. Ns. ylimääräiselle palkkaharmonisaatiovaraukselle ei löydy oikeudellisia perusteita, koska palkkaharmonisaation osalta ei ole määritelty tiettyä toteuttamisaikaa tai aikajännettä.

5) varauksen kuntakohtaisesta jakautumisesta perussopimuksen mukaisesti erityisesti huomioiden ne kunnat, jotka ovat järjestäneet sosiaali- ja perusterveydenhuollon itse.

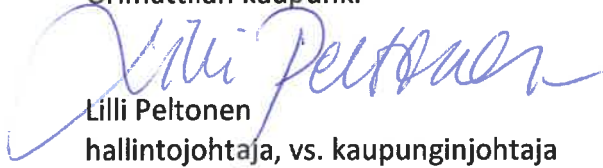

LAUSUNTO

Orimattilan kaupunki katsoo, että se ei ole osallinen varauksen valmisteluun eikä kaupungille ole annettu yksityiskohtaisempaa tietoa kustannus- tai laskentaperusteista eikä kaupungin hallussa ole tietoja, joilla laskelmien oikeellisuus voitaisiin varmentaa.

Esitettyjen kysymysten lisäksi Orimattilan kaupunki edellyttää oikeutta lausua kantansa niihin vastuksiin, joita Päijät-Hämeen Hyvinvointialue ministeriön kysymyksiin esittää.

Kunnioittaen
Orimattilan kaupunki

Lilli Peltonen
hallintojohtaja, vs. kaupunginjohtaja

